

Vuoden 2026 talousarvion ja
vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman
laadintaohjeet

Sisällysluettelo

1. YLEISTÄ KUNTIEN TALOUSTILANTEESTA	3
2. MYNÄMÄEN KUNNAN VUODEN 2026 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2027–2028 TALOUSSUUNNITELMA	4
2.1. Mynämäen kunnan taloudellinen tilanne	4
2.2. Talousarvion sitovuus	4
2.3. Mynämäen kunnan talouteen ja vuoden 2026 talousarvioon vaikuttavat tekijät	5
2.4. Kriisikuntakriteerit ja ns. keltaiset valot	6
2.5. Kuntastrategia ja tavoitteiden asettaminen	7
2.6. Henkilöstömenot	8
2.7. Verotulot	9
2.8. Valtionosuudet	10
3. VUODEN 2026 TALOUSARVION RAAMI	11
4. AIKATAULU	15
5. TALOUSARVION LAADINTAOHJEET HALLINTOKUNNILLE	17
5.1. Lautakuntien talousarvioesitykset	17
5.2. Sisäisten erien budjetointi	17
5.3. Toimintatuottojen budjetointi	18
5.4. Palkkojen budjetointi	18
5.5. Sosiaaliturva- ja eläkevakuutusmaksujen budjetointi	19
5.6. Investointien budjetointi	19
5.7. Muut budjetointiohjeet	19
6. LIITTEET	21
6.1. Talousarvion käyttötalousosa	21
6.2. Talousarvion sitovuustaso 2026	22
6.3. Investointien hankesuunnitelma	23

1. YLEISTÄ KUNTIEN TALOUSTILANTEESTA

Kuntahallinnon ennustetaan pysyvän keskimäärin noin 0,5 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen seuraavan viiden vuoden ajan. Vuonna 2025 alijäämä syvenee hieman viime vuodesta, mikä johtuu kulutusmenojen ja investointien kasvusta sekä valtionosuuksiin kohdistuvista leikkauksista. Kulutusmenoja kasvattaa tarkasteluvuosina etenkin kunta-alan palkankorotuksista aiheutuva hintojen kasvu. Määräaikaisten valtionosuusleikkausten päätyttyä kuntahallinnon alijäämä supistuu vain hieman keskipitkällä aikavälillä.

Vuonna 2024 kuntahallinnon alijäämä pieneni hieman edellisvuodesta, mutta pysyi suhteessa BKT:hen 0,4 prosentissa. Tulevien vuosien näkymät ovat kuitenkin haastavammat. Alijäämä kasvaa 0,6 prosenttiin vuonna 2025, lievenee 0,5 prosenttiin vuonna 2026, mutta syvenee jälleen 0,6 prosenttiin vuonna 2027.

Vuoden 2025 alusta kuntien vastuulle siirtyivät työ- ja elinkeinopalveluiden järjestäminen sekä laajennettu rahoitusvastuu työttömyysetuuksista. Kuntien tehtävät painottuvat kuitenkin yhä koulutus- ja sivistyspalveluihin, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskussa syntyvyyden pitkäaikaisen alenemisen seurauksena. Palvelutarpeen väheneminen ei kuitenkaan todennäköisesti johda vastaaviin säästöihin kustannuksissa muun muassa erityisen tuen tarpeen kasvun, supistuneen kouluverkoston ja varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nousun vuoksi.

Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat ennustevuosina pääasiassa hintojen nousun seurauksena. Henkilöstövaltaisella kuntasektorilla palkkaratkaisulla on merkittävä vaikutus kustannuskehitykseen. Palkkaratkaisun seurauksena työvoimakustannusten arvioidaan nousevan 2,78 % vuonna 2025, 3,18 % vuonna 2026 ja 3,85 % vuonna 2027. Kunta-alan ansiokehityksen ennakoidaan ylittävän yleisen sopimuspalkkaindeksin erityisesti vuosina 2027–2028. Myös muut tekijät vaikuttavat kuntahallinnon kulutusmenojen hintakehitykseen. Esimerkiksi sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päättymisen ja niiden uudelleenneuvottelut vähentävät kuntien vuokratuloja arviolta 150 miljoonalla eurolla vuodesta 2026 alkaen.

Myös investointipaineet lisäävät menoja erityisesti kasvukeskuksissa. Kuntien investoinnit kohdistuvat pääosin rakennuksiin, teihin ja muuhun perusinfrastruktuuriin. Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksilla valtio on sitoutunut tukemaan kaupunkiseutujen saavutettavuutta ja kestävästä liikkumisesta edistäviä hankkeita.

Verotulot ovat kuntien tärkein tulonlähde. Vuonna 2025 niiden kasvua jarruttaa yhteisöverotulojen supistuminen, ja kuntien verotulojen kasvun arvioidaan jäävän noin 1,4 prosenttiin. Kun suhdannetilanne kohenee, verotulojen kasvu piristyy arviolta 6 prosenttiin vuonna 2026 ja pysyy keskimäärin hieman alle 4 prosentissa vuosina 2027–2029.

TE-palvelu-uudistus kasvattaa kuntien valtiolta saamia tulonsiirtoja vuonna 2025. Valtionosuuksiin tehdään kuitenkin samanaikaisesti tuntevia leikkauksia muun muassa sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien ja hallituksen säätötoimenpiteiden vuoksi. Kun määräaikaisten valtionosuusleikkaukset päättyvät vuoden 2027 jälkeen, kuntahallinnon alijäämä supistuu hieman, ensin 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2028 ja edelleen 0,4 prosenttiin vuonna 2029. Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa, ja velkasuhde jatkaa kasvuaan tarkasteluvuosina.

Ennusteeseen liittyy useita riskejä. Kuntahallinnon menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi, jos kunnat ja kuntayhtymät onnistuvat sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta. Sopeutustoimien epäonnistuminen tai muut menolisäykset, esimerkiksi arvioitua suuremmat sote-kiinteistöjen vuokramenetykset, voivat vastaavasti heikentää tilannetta.

Lähde: VM:n Taloudellinen katsaus, kesä 2025

2. MYNÄMÄEN KUNNAN VUODEN 2026 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2027–2028 TALOUSSUUNNITELMA

2.1. Mynämäen kunnan taloudellinen tilanne

Kunnan talouden tasapaino on vaihdellut 2010-luvulla ja 2020-luvulle tultaessa vuodesta toiseen merkittävästi. Kunnan talouden toteumaan ovat vaikuttaneet sekä kunnan omat toimet, että valtakunnalliset uudistukset ja muutokset. Viime vuodet ovat olleet poikkeuksellisia niin koronaviruspandemian, Ukrainan sodan talousvaikutusten ja hyvinvointialueuudistuksen vuoksi.

Vuoden 2025 alusta vastuu TE-palveluiden järjestämisestä siirtyi kunnille. Mynämäen kunta kuuluu Turun työllisyysalueeseen ja lähipalvelut tuottaa Raisen toiminta-alue. Kunnat maksavat työllisyys- yrityspalvelujen tuottamisen ja työttömyyden kustannukset (työmarkkinatuen kuntaosuus sekä osuuden peruspäivärahasta ja ansiosidonnaisesta päivärahasta). Valtionosuus maksetaan kunnille.

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kunnan taseessa on noin 3,5 milj. euroa ylijäämää. Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelma on yhteensä noin 1,7 milj. euroa alijäämäinen.

Kunnan taloudenhoidossa on huomioitava kriisikuntakriteerit. Mynämäessä lähimpänä on konsernin alijäämä -kriteerin täytyminen.

2.2. Talousarvion sitovuus

Käyttötalousosa on tulosaluetasolla bruttositova. Sitovuus tarkoittaa sitä, että toimintatulot ja toimintamenot ovat erikseen sitovia eriä. Mahdolliset talousarviomuutokset käsitellään erikseen toimintatulojen ja toimintamenojen osalta.

Tuloslaskelmaosassa valtuuston nähden sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot ja -kulut (netto).

Investointiosassa valtuuston nähden sitovia eriä ovat talonrakennus (kohteittain yli 200.000 €), infrastruktuuri, irtainomaisuus ja kiinteä omaisuus.

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitova erä on lainakannan muutos.

Sitovuustaso on liitteenä 2. Talousarvioraami annetaan käyttötalousosalle.

2.3. Mynämäen kunnan talouteen ja vuoden 2026 talousarvioon vaikuttavat tekijät

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että kunnan asukkaiden tarvitsemat lakisääteiset peruspalvelut voidaan järjestää. Talouden suunnittelun tavoitteena on vakaan talouden turvaaminen ja vuosikatteen saaminen vähintään poistojen tasolle. Investoinnit eivät saa aiheuttaa hallitsematonta käyttökustannusten ja lainamäärän nousua.

Suunnitelmakauden 2026–2028 taloudessa on edelleen huomioitava kriisikuntakriteereistä ainakin konsernin alijäämä -kriteeri. Kriteeri täyttyy, jos kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä on alijäämää yli 1.000 €/asukas ja sitä edellisessä konsernitilinpäätöksessä yli 500 €/asukas. Mynämäen kunnan vuoden 2024 konsernitilinpäätöksessä on alijäämää yli 500 €/asukas. Jos vuodelta 2025 kertyy alijäämää yli 1.000 €/asukas, kriteeri täyttyy. Tässä vaiheessa vuoden 2025 talousarvion toteuma näyttää siltä, että kunnasta alijäämää ei kertyisi em. määrää. Kriisikuntakriteereistä on lisätietoa kohdassa 2.4.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 24.6.2024 § 30 talouden tasapainottamisohjelman, jossa on toimenpiteitä vuosille 2024, 2025 ja 2026. Ohjelman sisältö ja sen vaikutus raamiin on 3. kohdassa.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 3.3.2025 § 3 ulkopuolisen konsultin avustamana tehdyn palvelu- ja tilaverkkoselvityksen. Kunnanvaltuuston päätöksellä ei otettu kantaa selvityksessä esille nostettuihin toimenpidesuosituksiin vaan arviointi valittavista ratkaisuista tehdään erikseen.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen käytössä olevat kiinteistöt on lainsäädännön velvoittamana yhtiötettävä vuoden 2026 alusta, jotta kiinteistöjä voidaan edelleen vuokrata hyvinvointialueelle. Kunnanvaltuusto päätti 16.6.2025, että nykyinen keskinäinen kiinteistöyhtiö Ki Oy Häävuorentie 5 muutetaan tavalliseksi kiinteistöyhtiöksi ja sen nimi on vuoden 2026 alusta Ki Oy Mynämäen Hyvinvointikiinteistöt. Yhtiöön myös sulautetaan Mynämäen YritysVoima Oy, joka omistaa mm. uimahallikiinteistön.

Yhtiöittämisestä tehtiin selvitys ulkopuolisen konsultin avustamana. Selvityksessä on kolme eri vaihtoehtoa, joista valitaan jatkovalmistelussa sekä uuden yhtiön että kunnan kannalta tarkoituksen mukaisin ratkaisu.

Raamissa yhtiöittämisen vaikutus kunnan talousarvioon on arvioitu seuraavasti (ns. hybridi1-malli):

- Varhan maksamat vuokratulot pois (noin 1,2 milj. €)
- sote-kiinteistöihin liittyvät hoitokulut pois (noin 0,5 milj. €)
- lisäys kiinteistöveroon (noin 0,2 milj. €)
- lisäys korkotuottoihin (mahdollisia osinkoja ei ole arvioitu)
- vähennetty sote-kiinteistöjen poistot (noin 0,5 milj. €)
- Mynämäen Yritysvoima Oy:n sulautumisesta jää pois myyntitulo 36.000 € elinvoimajohtajan toimitusjohtajaosuudesta

Verotulot ja niiden ennuste on kuvattu kohdassa 2.7. Valtionosuudet on kuvattu kohdassa 2.8.

Henkilöstömenot on suurin yksittäinen menoerä. Henkilöstömenoihin vaikuttavat 2025–2028 voimassa olevat virka- ja työehtosopimukset ja kunta-alalle sovittu palkkaohjelma. Sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle

laskien keskimäärin 7,37 prosenttia (edellinen sopimuskausi 8,79 prosenttia). Henkilöstömenot on kuvattu 2.6.-kohdassa ja ohjeet palkkojen budjetointiin on 5.4.-kohdassa.

Kunnan lainojen korkomenot ovat kasvaneet viime vuosina korkotason ja velkamäärän kasvun takia. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen mahdollinen vaikutus kunnan velkamäärään selkeytyy yhtiöittämisprosessin edetessä. Euribor-korot ovat hiukan laskeneet. Korkomenoarvio on kuitenkin samalla tasolla kuin vuonna 2025, koska velkamäärä on lisääntynyt.

Valtiokonttorille tehtävän lakisääteisen raportoinnin toteuttamiseksi ja helpottamiseksi taloushallinnon ja palkanlaskennan kustannukset budjetoidaan ja kirjataan vuodesta 2026 alkaen sisäisesti toimialoille kustannuspaikoittain. Vastaava summa kirjataan sisäisenä tulona hallinnon toimialalle. Menettely ei lisää kustannuksia, mutta kasvattaa talousarvion toimintatulojen ja toimintamenojen bruttoeuromääriä noin 322.000 €. Toimintakatteeseen, vuosikatteeseen ja tilikauden tulokseen tällä ei ole vaikutusta. Kyseessä on sama menettely kuin sisäisissä vuokrissa. Taloushallinnon ja palkanlaskennan kustannukset on huomioitu toimialojen raamissa.

2.4. Kriisikuntakriteerit ja ns. keltaiset valot

Kuntien taloutta voidaan kuvata useilla tunnusluvuilla. Kriittiset tunnusluvut talouden arvioinnin kannalta ovat ne, joille valtio on asettanut raja-arvot arvioidakseen sitä, milloin kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, ja raja-arvojen ylittyessä se voi asettaa kunnan arviointimenettelyyn.

Alla oleva taulukko on tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomuksesta. Vihreällä on kriteerit, jotka eivät ole täyttymässä. Keltaisella on konsernin alijäämä/as kriteeri, joka on Mynämäen kunnan kannalta kriittisin. Se on jo pitkään ollut yli 500 €/as. Mikäli konsernin alijäämä/asukas nousisi 1000 €:oon, kriteeri 2 täytyy ja se riittää yksinään mahdollisen arviointimenettelyn käynnistymiseen.

Kriteeri 3 täyttyy, kun kaikki siihen sisältyvät neljä raja-arvoa täyttyy. Taulukossa punaisella on kriteerin 3 tunnusluvut, jotka ovat täyttyneet.

Talouden arvioinnissa huomioidaan aiempaa enemmän koko konsernin tilanne. Mynämäen konsernissa on kertynyt alijäämää, koska konsernitilinpäätöksestä pitää sisäiset tapahtumat eliminoida ja merkittävä eliminoitava tällainen tapahtuma on vesihuollon yhtiöittämisessä aikoinaan kunnalle syntynyt myyntivoitto (noin 10 milj. euroa).

	2024		2023		2022	
Kriteeri 1						
Kunnan tase on alijäämäinen Eikä pystytäkään kattamaan neljässä vuodessa	+ 3,5 M€		+ 4,3 M€		+ 4,8 M€	
Kriteeri 2						
Konsernin alijäämä/asukas yli 1.000 e ja ed. vuonna yli 500 e	- 667 €		- 783 €		- 688 €	
Kriteeri 3						
Konsernin vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 %	64 %		74 %		93 %	
Kunnan tuloveroprosentti on väh, 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien keskimäärin	+ 1,64		+ 1,24		+ 1,24	
Konsernin lainat ja vuokravastuut/asukas ylittää yli 50 %:lla kuntien keskimääräisen luvun	ei ylitä		ei ylitä		ei ylitä	
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8	0,47		0,51		0,6	

Ns. keltaiset valot

Kuntalaissa määritellään tunnuslukujen raja-arvot, jotka kuvaavat kunnan erityisen vaikeaa taloudellista asemaa. Kunnan olisi tarpeen tunnistaa myös tilanteet, joissa kunta on lähellä raja-arvon täyttymistä. Lakia koskevassa hallituksen esityksessä on esitetty myös alla olevat väljemmät raja-arvot (ns. keltaiset valot), jotka eivät vielä johda arviointimenettelyn käynnistämiseen, mutta joiden täytyessä kunnan tulisi kiinnittää erityistä huomioita taloutensa kehitykseen ja analysointiin.

- Konsernin kertynyt alijäämä vähintään 500 €/as
- Konsernin vuosikateprosentti poistoista alle 100
- Tuloveroprosentti 1,5 %-yks. yli keskimääräisen
- Konsernin lainat ja vastuut 25 % yli keskimääräisen
- Konsernin laskennallinen lainanhoitokate alle 1,0.

Arviointimenettelyä ei voida käynnistää yllä mainittujen raja-arvojen (keltaiset valot) täytyessä.

2.5. Kuntastrategia ja tavoitteiden asettaminen

Valtuustokausi vaihtui kesäkuussa ja uusi valtuusto aloittaa kuntastrategian päivityksen syksyllä 2025. Tavoitteena on, että uusi strategia hyväksytään kunnanvaltuustossa joulukuussa 2025. Myös vuoden 2026 talousarvio on laadittava ja hyväksyttävä syksyn 2025 aikana. Talousarvion toiminnallisia tavoitteita vuodelle 2026 ei siten pysytä vielä laatimaan uuden strategian mukaisesti vaan ne on laadittava tällä hetkellä voimassa olevan strategian mukaisesti.

Kunnanhallitus ja lautakunnat asettavat talousarviossa omat tavoitteensa siten, että ne on suoraan johdettu koko kunnan strategisista tavoitteista. Pohjalomake on liitteenä 1 (mallina yleishallinto-tulosalue). Lomakkeessa on tällä hetkellä voimassa olevan strategian mukaiset tavoitteet.

Tavoitteet on asetettava niin, että ne kuvaavat palvelutuotantoa ja ovat luotettavasti mitattavissa ja edelleen talouskatsauksissa ja tilinpäätöksessä raportoitavissa.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on myös määriteltävä toimintaa kuvaavat oleelliset suoritteet ja tunnusluvut numeroina.

Vuoden 2026 talousarviossa tulee asettaa toiminnalliset tavoitteet konserniyhteisöistä ainakin Mynämäen Vesihuolto Oy:lle ja vuoden 2026 alusta perustettavalle Mynämäen Hyvinvointikiinteistöt Oy:lle.

Toimialojen on edelleen kiinnitettävä huomiota tavoitteiden selkeyteen ja mitattavuuteen. Tarkastuslautakunta on jälleen vuoden 2024 arviointikertomuksessa (kv 19.5.2025 § 33) huomauttanut asiasta seuraavasti:

”Vuoden 2023 arviointikertomuksessa suositeltiin ottamaan käyttöön konkreettisia ja mitattavia tavoitteita, joiden toteutuminen olisi todettavissa. Tähän ei päästy vielä 2024 talousarviossa, vaan tavoitteet ovat edelleen olleet pitkälti toimenpiteitä tai suuntaa kuvaavia kuten kehitetään tai tehostetaan.

Sitovan tavoitteen toteutumiselle pitäisi olla jokin mittari tai tavoitetaso. Lakisääteisten velvoitteiden täyttäminen ei itsessään ole kuntalain tarkoittama tavoite. Määrärahoissa pysymistä ei myöskään tulisi nimetä tavoitteeksi, koska se on muutoinkin jo oletuksena.

Tulisi kiinnittää huomiota siihen, että toteutuman selvityksessä (tilinpäätöksessä) vastataan vain asetettuun tavoitteeseen ja toiminnan kuvaukset olisivat kohdassa Olennaiset tapahtumat.”

2.6. Henkilöstömenot

Keväällä 2025 hyväksytyt virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 29.2.2028 saakka. Lisäksi kunta-alalla on palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä koskeva kehittämisohjelma vuosille 2026–2028 (alun perin alkanut 2023). Sopimuskauden palkankorotukset ovat pääsääntöisesti sopimusalaista riippuen:

1.8.2026 alkaen
yleiskorotus 2,27 %

1.10.2026 alkaen
paikallinen järjestelyerä 0,20 %
paikallinen järjestelyerä 0,40 % (kehittämisohjelma)

1.4.2027 alkaen
yleiskorotus 2,00 %
paikallinen järjestelyerä 0,40 %
paikallinen järjestelyerä 0,40 % (kehittämisohjelma)

1.2.2028
yleiskorotuksesta ei ole vielä tietoa
paikallinen järjestelyerä 1,00 % (kehittämisohjelma)

Työnantajan sivukuluissa on vuonna 2026 tulossa korotus työttömyysvakuutusmaksuun. Vuonna 2025 työttömyysvakuutusmaksu on 0,80 %. Kuntaliiton ennuste vuoden 2026 maksuksi on 1,30 %. Työttömyysvakuutusmaksu on alempi noin 2,4 milj. euron palkkasummaan saakka ja sen ylimenevästä

palkkasummasta 1,30 %. Mynämäen palkkamenot on noin 12 milj. euroa, joten suurimmasta osasta menee korkeampi maksu. Maksun korotus lisää kunnan henkilöstömenoja noin 52.000 €.

Tapaturmavakuutusmaksu aleni 2025 vakuutusten kilpailutusten myötä. Vuotta 2025 rasittaa edelleen muutamat aiemmin sattuneet pitkäaikaiset työtapaturmat.

Vuoden 2026 alussa työntekijän eläkemaksuprosentti muuttuu samaksi 7,30 prosentiksi kaikille vakuuttamisikäisille (aiemmin maksu on suurempi 53-63 vuotiaille). Muutoksen vuoksi työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta kasvaa. Yksittäisessä kunnassa muutoksen suuruus riippuu henkilöstön ikärakenteesta ja vaikutus voi olla huomattava.

Edellä mainittu palkkaperusteinen eläkemaksu (JuEL) muodostuu kaikille Kuntien eläkevakuutuksen (Keva) jäsenyhteisöille saman suuruudesta työansiopohjaisesta eläkemaksusta ja jäsenyhteisöittäin vaihtelevasta työkyvyttömyyseläkemaksusta. Keva ilmoittaa ennakkotiedon prosentista budjetointia varten. Vuoden 2026 ennakkotieto Mynämäen kunnan työnantajan osuudesta on 17,34 %, josta työkyvyttömyyseläkemaksun osuus on 1,04 %. Lopullinen prosentti vahvistuu joulukuussa. Vuonna 2025 maksuprosentti on 16,88 %

Entiseen valtion eläkejärjestelmään (VaEL) kuuluvien opettajien eläkemaksuprosentti on Kevan ennakkotiedon mukaan 17,10 %. Lopullinen prosentti vahvistuu joulukuussa. Vuonna 2025 maksu on 16,30 %.

Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuoden 2023 alusta ja tilalle tuli tasausmaksu. Tasausmaksu jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden kesken. Kuntien osuus jaetaan kuntien kesken vuoden 2024 verorahoituksen suhteessa. Kevan ennakoilmoituksen mukaan Mynämäen kunnan tasausmaksun arvioitu määrä vuonna 2026 on noin 360.000 € (vuonna 2025 noin 383.000 €). Lopullinen maksu vuodelle 2026 vahvistetaan tammikuussa 2026.

2.7. Verotulot

Vuonna 2025 Mynämäen tuloveroprosentti on 9,10 %. Vuoden 2026 raami ei sisällä veron korotuksia. Alla olevan ennuste on Kuntaliiton toukokuu 2025 ennustekehikko. Se ei sisällä arviota perustettavan Mynämäen sote-yhtiön maksettavaksi tulevaa kiinteistöveroa (180.000 €). Se huomioiden verotuloarvio on 19.233.000 € vuonna 2026.

TILIVUOSI	2025**	2026**	2027**	2028**
Verolaji				
Kunnallisvero	14 556	15 328	15 591	16 101
<i>Muutos %</i>	0,8	5,3	1,7	3,3
Yhteisövero	1 172	1 311	1 388	1 455
<i>Muutos %</i>	13,5	11,8	5,9	4,9
Kiinteistövero	2 386	2 404	2 404	2 404
<i>Muutos %</i>	13,9	0,8	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	18 115	19 043	19 383	19 960
<i>Muutos %</i>	3,1	5,1	1,8	3,0

Seuraava ennustekehikko saadaan todennäköisesti elokuussa 2025.

Orpon hallituksen hallitusohjelmassa todetaan, että ”hallitus toteuttaa **kiinteistöverotuksen** uudistuksen, jolla korjataan kiinteistöjen verotusarvojen ja käypien arvojen eriytyminen toisistaan. Uudistus toteutetaan pitkällä siirtymäajoilla. Kiinteistöveron muutokset ovat kohtuullisia kiinteistön omistajille”. Kiinteistöverouudistus ei ole vielä edennyt. Uudistus (hallituksen esitys) on 19.6.2025 päivitetystä hallituksen lainsäädäntöohjelmassa aikataulutettu keväälle 2026. Lain voimaantulon ajankohdasta ei ole tietoa.

2.8. Valtionosuudet

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistus käynnistyi syksyllä 2023. Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistaminen käynnistettiin elokuussa 2023 ja maan hallitus asetti valmisteluryhmän, jonka toimikausi ulottui tuolloin vuoden 2025 loppuun. Tarkoituksena oli, että uusi lainsäädäntö olisi tullut voimaan 1.1.2026. Lokakuussa 2024 valtiovarainministeriö tiedotti, että uudistus siirtyy vuodelle eteenpäin, koska tarvitaan lisää tietoa esimerkiksi erilaisten demografisten muuttujien vaikutuksesta palveluiden kustannuksiin kunnissa. Uudistus tulee voimaan aikaisintaan vuoden 2027 alusta. Uudistuksen sisällöstä ja kuntakohtaisista vaikutuksista ei ole tarkempaa tietoa. Uudistus on tarkoitettu toteuttamaan kustannusneutraalisti toisin sanoen olemassa olevia rahoja jaetaan kuntien kesken uudelleen.

Sote-uudistuksen takia kuntien valtionosuudet muuttuivat merkittävästi vuoden 2023 alusta, koska sote-palvelut ja niiden kustannukset siirtyivät hyvinvointialueiden eli valtion vastattavaksi. Sote-palveluihin kohdistuvat valtionosuudet jäivät kunnilta pois. Mynämäen kunnan valtionosuudet vähenivät vuodesta 2022 vuoteen 2023 noin 15,0 milj. euroa. Uudistuksen tasausmekanismit vaikuttavat kuntien valtionosuuksiin vuoteen 2027 vähentyen loppua kohden. Vuoden 2027 summa jää pysyvästi vaikuttamaan kunnan valtionosuuteen. Mynämäen kunnan osalta summa on negatiivinen, koska kunnasta siirtyi pois enemmän sote-kustannuksia kuin väheni tuloja (veroja ja valtionosuuksia).

VM:n ja Kuntaliiton kesäkuun laskeman mukaan Mynämäen kunnan peruspalvelujen valtionosuus on noin 4.614.000 €. Summa sisältää TE-uudistuksen valtionosuuden. Summa ei sisällä OKM:n valtionosuutta (mm. lukio). Vuonna 2025 tämä valtionosuus on noin -197.000 €.

Vuoden 2026 peruspalvelujen valtionosuus tulee edellä olevan perusteella olemaan noin 4.417.000 €. Vuoden 2026 valtionosuus on noin 89.000 € vähemmän kuin vuonna 2025. Vuoden 2026 valtionosuus lasketaan 31.12.2023 ja 31.12.2024 asukaslukujen perusteella. Mynämäen asukasluku on laskenut em. vuosien välillä 38 asukkaalla. Maan hallituksen kehysriihessä on päätetty 2%:n ”valtionosuusjärjestelmän säästö”. VM:n laskelmien mukaan Mynämäen osuus tästä vähennyksestä on 80.000 €.

VM:n ja myös Kuntaliiton seuraavat laskelmat saadaan todennäköisesti elokuussa.

3. VUODEN 2026 TALOUSARVION RAAMI

Kunnanvaltuusto hyväksyi alla olevat toimenpiteet talouden tasapainottamisohjelmassa 24.6.2024 § 30. Osa toimenpiteistä on sisältynyt vuosien 2024 ja 2025 talousarvioihin ja vaikuttavat näin myös vuoden 2026 raamiin.

Vuonna 2025 tehdyssä palvelu- ja tilaverkkoselvityksessä esille nostettuja toimenpiteitä ei sisälly raamiin, koska niistä ei ole vielä tehty päätöksiä. Mahdolliset myöhemmin tehtävät päätökset voivat vaikuttaa talousarvioon ja muutosten vaikutukset talouteen viedään tarvittaessa erikseen valtuustolle päätettäväksi.

Vuoden 2026 raamiin sisältyvät alla olevat toimenpiteet:

Asiakasmaksujen korotus 40.000 € on vuoden 2025 talousarviossa ja sisältyy siten myös vuoden 2026 raamiin.

Fortum -hallin ja Kivijärven vuokrasaunan myyntivoitto on ohjelmassa yhteensä 400.000 €. Kumpaakaan ei ole vielä myyty. Tonttimyynnin tehostamiseen on vuonna 2025 budjetoitu 50.000 €. Vuoden 2025 talousarviossa on myyntivoittoja yhteensä 250.000 € ja se sama summa sisältyy myös vuoden 2026 raamiin.

Valtionosuuden lisäys 50.000 € lukion opiskelijamäärän kasvusta on huomioitu vuoden 2026 raamissa.

Kuljetuspalveluissa on huomioitu 25.000 € säästö vuodelle 2026.

Talkoovapaat sisältyy edelleen vuonna 2026 raamiin.

Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen väheneminen ja sen aiheuttama henkilöstötarpeen väheneminen on huomioitu raamissa.

Henkilöstösäästöjä tavoitellaan määräaikaissuukausien, eläköitymistien ja muiden henkilövaihdosten yhteydessä.

TOIMENPIDE	AIKATAULU	2024	2025	2026
Tulojen lisäykset				
Kiinteistöveroprosenttien korotukset yleinen rak. +0,22 %-yks., yleinen maapohja +0,20 %-yks. vak.asuminen + 0,05 %-yks. muu kuin vak.as. + 0,35%-yks	2025->, päätös 11/24	0	339.000	339.000
Asiakasmaksujen korotus	2024 ja 2025	20.000	40.000	40.000
Lukion opiskelijamäärän kasvattaminen markkinoinnin keinoin	2025->	0	50.000	100.000
Kertaluonteiset tulot				
Fortum-hallin myyntivoitto	2024	200.000	0	0
Kivijärven vuokrasaunan myynti	2025	0	200.000	0
Tonttimyynnin tehostaminen	2024–2026	25.000	50.000	50.000
Menojen vähennykset				
Palveluverkkoselvityksen laatiminen	2024–2025		150.000	150.000
Teknisen toimen työtapojen muutos ja oman työn osuuden pysyvä lisääminen (ilman henkilöstölisäyksiä)	2024–2026	385.000	300.000	300.000
Säästö koulukuljetuskuluista koulujen retkiä vähentämällä	Sivistyslautakunta tehnyt päätöksen koskien v. 2024	100.000	70.000	70.000
Koulukuljetuskulujen optimointi kilpailutuksissa 10 % säästötavoite (esim. reittisuunnittelu, etäisyydet kodin ja pysäkin välillä)	2025–2026	0	50.000	100.000
Oppimateriaaleista säästäminen	2024	15.000	0	0
Turun seudun kehitys Oy:n palvelujen käytön vähennys	2025–2026	0	30.000	30.000
Ki Oy Häävuorentie 5 vastikealennus 2024-2025	Yhtiökokous tehnyt päätöksen, 2024–2025	64.000	64.000	0
Henkilöstötoimenpiteet				
Talkoovapaiden käyttöönotto	Kunnanhallitus tehnyt päätöksen v. 2024, lisäksi 2025–2026	30.000	30.000	30.000
Henkilöstösäästö määräaikaisten, eläköitymisten ja muiden henkilövaihdosten yhteydessä. Täyttöluvissa kriittinen suhtautuminen.	2024–2026	0	250.000	250.000
Työhyvinvoinnin vahvistaminen, henkilöstön sitouttaminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen pitkällä tähtäimellä.	Jatkuva			
		1.519.000	2.303.000	2.139.000

Lisäksi raamissa on huomioitu puun myyntituloja 200.000 € (vuoden 2025 talousarviossa 200.000 €).

Verotuloarviot on Kuntaliiton toukokuun ennustekehikon mukaiset lisättynä arviolla Mynämäen Hyvinvointikiinteistöt Oy:n kiinteistöverosta 180.000 €. Lisäksi kunnan tuloveroarviota on korotettu 200.000 € oletuksella, että työllisyys ja muu taloudellinen tilanne paranee ja lisää verotuloja. Raami ei sisällä veroprosenttien korotuksia.

Valtionosuudet on VM:n ja Kuntaliiton kesäkuun laskelman mukaiset lisättynä lukion opiskelijamäärän kasvusta johtuvalla edellä mainitulla valtionosuuden lisäyksellä 50.000 €.

Palkankorotusvaraus on 1,5 % vuodelle 2026.

Sisäiset vuokramenot nousevat vuodesta 2025 noin 138.000 € (5,5 %).

TULOSLASKELMA JA TULOSALUEKOHTAINEN RAAMI

TULOSLASKELMA	TP 2024	TA 2025	RAAMI 2026	%
Toimintatuotot	7 541 262	7 380 112	6 277 596	-14,9
Toimintakulut	-26 549 411	-27 734 958	-27 792 557	0,2
Toimintakate	-19 008 149	-20 354 846	-21 514 961	5,7
Verotulot	17 571 460	18 260 000	19 423 000	6,4
Valtionosuudet	4 281 022	4 417 430	4 467 121	1,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 156 689	-911 000	-715 000	-21,5
Vuosikate	1 687 644	1 411 584	1 660 160	17,6
Poistot	-2 556 053	-2 400 000	-1 903 000	-20,7
Tilikauden tulos	-868 409	-988 416	-242 840	-75,4

	TP 2024	TA 2025	RAAMI 2026	%
Vaalit (ei vaaleja 2026)				
toimintatuotot	43 082	4 000		
toimintakulut	-31 507	-29 499		
toimintakate	11 575	-25 499		
Tilintarkastus				
toimintatuotot				
toimintakulut	-19 566	-17 959	-19 000	5,8
toimintakate	-19 566	-17 959	-19 000	5,8
Yleishallinto				
toimintatuotot	327 020	599 000	921 000	53,8
toimintakulut	-1 730 736	-1 737 488	-1 750 634	0,8
toimintakate	-1 403 716	-1 138 488	-829 634	-27,1
Elinvoima				
toimintatuotot	83 351	36 000		
toimintakulut	-636 431	-1 327 058	-1 359 362	2,4
toimintakate	-553 080	-1 291 058	-1 359 362	5,3
Sivistystoimen hallinto				
toimintatuotot	82 151			
toimintakulut	-236 645	-248 836	-254 765	2,4
toimintakate	-154 494	-248 836	-254 765	2,4
Varhaiskasvatus				
toimintatuotot	367 123	249 500	249 500	0,0
toimintakulut	-5 482 734	-5 907 263	-5 780 733	-2,1
toimintakate	-5 115 611	-5 657 763	-5 531 233	-2,2
Opetustoimi				
toimintatuotot	913 177	978 000	878 000	-10,2
toimintakulut	-10 701 668	-10 967 842	-11 351 260	3,5
toimintakate	-9 788 491	-9 989 842	-10 473 260	4,8
Kulttuuri- ja vapaaikatoimi				
toimintatuotot	260 799	284 025	284 025	0,0
toimintakulut	-1 554 108	-1 622 907	-1 648 954	1,6
toimintakate	-1 293 309	-1 338 882	-1 364 929	1,9
Teknisen toimen hallinto				
toimintatuotot	62 737	50 000	50 000	0,0
toimintakulut	-589 229	-561 426	-570 729	1,7
toimintakate	-526 492	-511 426	-520 729	1,8
Tilalaitos				
toimintatuotot	4 910 880	4 857 994	3 573 478	-26,4
toimintakulut	-4 513 833	-4 296 530	-4 028 250	-6,2
toimintakate	397 047	561 464	-454 772	-181,0
Infra				
toimintatuotot	222 138	187 970	187 970	0,0
toimintakulut	-783 223	-728 568	-734 195	0,8
toimintakate	-561 085	-540 598	-546 225	1,0
Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi				
toimintatuotot	268 804	133 623	133 623	0,0
toimintakulut	-269 731	-289 581	-294 674	1,8
toimintakate	-927	-155 958	-161 051	3,3
YHTEENSÄ				
toimintatuotot	7 498 180	7 376 112	6 277 596	-14,9
toimintakulut	-26 517 904	-27 705 458	-27 792 556	0,3
toimintakate	-19 019 724	-20 329 346	-21 514 960	5,8

4. AIKATAULU

TEHTÄVÄT	Pvm	VASTUUHENKILÖT
Laadintaohje ja raami käsitellään johtoryhmässä	ti 17.6.2025 ti 5.8.2025	johtoryhmä
Sisäiset erät taloushallintoon (excel-pohjilla)	ma 11.8.2025 klo 15.00 mennessä	tilalaitos ja hallintojohtaja
Talousarvioraami ja laadintaohje käsitellään kunnanhallituksessa	ma 11.8.2025	
Lomakepohjat valmiina K-asemalla	pe 15.8.2025 mennessä	hallintojohtaja
Sisäiset erät v. 2026 - 2028 RD Budjetoinnissa	ti 12.8.2025 klo 15.00 mennessä	pääkirjanpitäjä
RD Budjetoinnin info käyttäjille	pe 15.8.2025 klo 8-9	pääkirjanpitäjä (kutsu on lähetetty)
RD Budjetointi avataan käyttäjille	ti 19.8.2025 klo 9.00	pääkirjanpitäjä ja hallintojohtaja
Toimialojen investointiehdotukset tekniselle toimelle	pe 22.8.2025	toimialajohtajat
Vuoden 2026 kaikki tulot ja menot RD Budjetoinnissa	ke 10.9.2025 klo 12	toimialat
Vuosien 2027 - 2028 kaikki tulot ja menot keskitetysti RD Budjetoinnissa	pe 12.9.2025 klo 12	pääkirjanpitäjä ja hallintojohtaja
Vuosien 2027 - 2028 kaikki tulot ja menot korjattu RD Budjetoinnissa	to 18.9.2025 klo 15	toimialat
Johtoryhmä käsittelee esitykset	ti 23.9.2025	johtoryhmä
Kunnanvaltuuston iltakoulu, talous	to 2.10.2025	johtoryhmä
Lautakuntien esitykset TA 2026 - 2028	ma 27.10.2025	toimialat sivla 21.10.2025, tela 22.10.2025
Kunnanhallituksen iltakoulu ja talousarviokäsittely	20.10.2025 iltakoulu ma 3.11.2025 kokous	kunnanjohtaja ja toimialat
Veroprosentit valtuustoon	ma 10.11.2025	
Kunnanvaltuusto käsittelee talousarvion	ma 10.11.2025 tai ma 15.12.2025	

5. TALOUSARVION LAADINTAOHJEET HALLINTOKUNNILLE

Vuoden 2026 talousarvion toimielin kohtainen raami on 3. kohdassa. Toimielimet tekevät talousarvioehdotuksen talousarvion sitovuustasolla (kohdassa 2.5) tulosaluekohtaisesti bruttona.

Talousarvion laadinta-aikataulu on 4. kohdassa.

Talousarvio laaditaan RD Budjetointi -ohjelmalla. Käyttöohjeet ovat Intrassa kohdassa Ohjelmat ja niiden ohjeet. Ohjeissa on selostettu myös palkkojen budjetointi. RD Budjetointi toimii Internet Explorer ja Google Chrome -selaimilla.

Palkkojen budjetoinnista ja talousarvion laadinnasta on laatijoille info pe 15.8.2025 klo 8.00-9.30 etänä.

Vuonna 2026 tilikarttaan ei todennäköisesti tule muutoksia. Budjetoinnissa käytetään tällä hetkellä voimassaolevia tilejä. Tiliöintimalli 2025 löytyy K-asemalta > Kunnanvirasto > Talous > Tilikartta ym tunnistet. Täältä löytyy myös kuvaus tilien sisällöstä.

5.1. Lautakuntien talousarvioesitykset

Lautakuntien talousarvioesitysten tulee sisältää:

1. Käyttötalouden tuloarviot ja määrärahat sekä toiminnalliset tavoitteet, mittarit ja henkilöstömäärä talousarvion sitovuustason mukaisesti liitteen 1 lomakkeella. Sitovuustaso on liitteenä 2.

Tavoitteiden asettamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tarkastuslautakunta on useamman kerran huomauttanut asiasta arviointikertomuksessaan. Laadintaohjeen 2.5. kohdassa on tarkastuslautakunnan huomiot tavoitteista ja niiden asettamisesta.

2. Henkilöstösuunnitelma tulosalueittain vuosille 2026–2028.

3. Investointiosan laatii tekninen toimiala
 - osastojen on laadittava investointiehdotukset ja esitettävä ne tekniselle johtajalle niin pian kuin mahdollista
 - pienhankintarajan (10.000 €) ylittävät hankintamenot kirjataan investointiosaan.
 - jokaisesta pienhankintarajan ylittävästä investointikohteesta on laadittava hankesuunnitelma (hankesuunnitelmalomake liitteenä 3).
 - tekninen toimiala tallentaa investointiosan määrärahat suoraan RD Budjetointi -ohjelmaan. Talousarviokirjan kokoamista ja käsittelyä varten investointiosa tarvitaan myös excel-tiedostona.

5.2. Sisäisten erien budjetointi

Sisäisen laskutuksen menot ja tulot sisällytetään ko. yksiköiden määrärahoihin ja tuloarvioihin. Sisäiset erät on jo talousarviovaiheessa kyettävä erottamaan ulkoisista tapahtumista, jotta ulkoinen tuloslaskelma pystytään esittämään. Sisäisten erien hinnoista on toimialojen sovittava etukäteen.

Uutena sisäisenä eränä otetaan vuoden 2026 alusta käyttöön taloushallinnon ja

palkanlaskennan kustannusten jakaminen toimialoille kustannuspaikoittain. Muutos tehdään, jotta lakisääteinen raportointi Valtiokonttorille voidaan toteuttaa asianmukaisesti. Asiasta on keskusteltu ja sovittu johtoryhmässä. Tästä aiheutuneet määrärahatarpeet on lisätty toimialojen raamiin. Muutos ei vaikuta vuosikatteeseen eikä tilikauden tulokseen.

Kaikki sisäiset erät koko suunnitelmakaudelle tallennetaan taloushallintoyksikön toimesta keskitetysti RD Budjetointiin. Hallintokunnat eivät siis itse tallenna sisäisiä eriä. RD Budjetoinnissa koodin 2 (sisäiset erät) käyttö on sallittu ainoastaan taloushallinnolle. Hallintokunnat ilmoittavat sisäiset erät pääkirjanpitäjälle erikseen annetun ohjeen mukaisesti.

5.3. Toimintatuottojen budjetointi

Kunnan päätettävissä olevissa asiakasmaksuissa huomioidaan lainsäädännön mahdollistamat taksojen ja maksujen korotukset. Lautakunnat päättävät itsenäisesti maksujen korotuksista.

Hallintokunnat syöttävät toimintatuotot vain vuoden 2026 osalta. Taloushallinto tallentaa kaikki suunnitelmavuosien 2027–2028 tiedot keskitetysti. Aikataulu on 4. kohdassa aikataulutaulukossa.

5.4. Palkkojen budjetointi

RD Budjetointi -ohjelman ohjeen 5. luvussa on ohjeet palkkojen budjetointiin. RD Budjetoinnissa on valmiina heinäkuussa 2024 kunnan palveluksessa olleet viran- ja toimenhaltijat ja heidän palkkatietonsa. Hallintokunnat tarkistavat, korjaavat ja täydentävät palveluksessa olevien tiedot vuodelle 2025. Heinäkuun 2024 palkat sisältävät kesäkuun 2024 palkankorotukset.

Mikäli henkilö on kunnassa siirretty väliaikaisesti tekemään toista tehtävää, RD Budjetointiin siirtyy ko. henkilön molemmat palkkatiedot. Toimialoilla tiedot pitää tarkistaa, jotta budjettiin ei tule liikaa palkkavarausta.

Koulujen opettajien tva-lisien saajat ja summat ovat tiedossa elo-/syyskuussa. Tvalisien summa on huomioitu palkankorotusprosentissa.

Henkilöstömenoissa on edelleen huomioitava talouden tasapainottamisohjelmaan sisältyvät palkattomat talkoovapaat yhteensä koko kunta 30.000 €. Henkilöstömenojen säästömahdollisuudet on myös tarkasteltava määräaikaaisuuksien, eläköitymisen ja muiden henkilöstövaihdosten yhteydessä.

Nykyiset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 29.2.2028 saakka. Lisäksi kunta-alalla on palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä koskeva kehittämisohjelma vuosille 2023–2027. Virka- ja työehtosopimusten ja palkkaohjelman sisältämät palkankorotukset on 2.6.-kohdassa.

Palkankorotusvaraus vuodelle 2026 on 1,5 %.

RD Budjetoinnissa valmiina oleviin palkkatietoihin on tehty vuoden 2025 palkankorotukset ja lisäksi niihin on laskettu palkankorotusvaraus 1,5 %. Henkilöiden oikeat lomarahaprocentit ovat valmiiksi RD Budjetoinnissa. Jos uusi henkilö aloittaa ennen 1.10.2025 eli ennen yleiskorotusta (2,5 %), toimialojen on ensin korotettava

palkka 2,5 %:lla. RD Budjetointi laskee siihen päälle 1,5 %:n vuoden 2026 palkankorotusvarauksen.

Hallintokunnat budjetoivat vain vuoden 2026 palkat. Tietojen tulee olla RD Budjetoinnissa ke 10.9.2025 klo 12 mennessä. Sen jälkeen suunnitelmavuosien 2027–2028 palkat siirretään keskitetysti taloushallinnossa.

RD Budjetointiin voi syöttää vuodelle 2026 tietoja muillekin kuin palkkatileille em. aikana.

5.5. Sosiaaliturva- ja eläkevakuutusmaksujen budjetointi

Alla olevassa taulukossa vuoden 2026 JuEL-maksu (ent. KuEL-maksu) ja VaEL-maksu on Kevan ilmoituksen mukainen. Työttömyysvakuutusmaksu, tapaturmavakuutusmaksu ja ryhmähenkivakuutusmaksu budjetoidaan tällä hetkellä tiedossa olevien prosenttien mukaan. Mikäli prosentit täsmentyvät talousarvion laadinnan aikana, ne korjataan keskitetysti taloushallinnossa.

Pääkirjanpitäjä on syöttänyt RD Budjetointiin tasausmaksun (tili 4110) keskitetysti kustannuspaikoille palkkakustannusten suhteessa. Tasausmaksu korvasi eläkemenoperusteisen maksun vuoden 2023 alusta. Vuoden 2026 koko kunnan tasausmaksu on noin 361.000 € (383.000 € vuonna 2025). Muut palkkojen sivukulut RD Budjetointi laskee automaattisesti.

Kuntatyönantajan sotumaksut, %		
Sairausvakuutusmaksu (4151)	1,85 %	
Työttömyysvakuutusmaksu (4160) *)	1,30 %	ei luottamustoimista
JuEL-maksu (4100)	17,34 %	ei luottamustoimista
VaEL-maksu, osa opettajista (4103)	17,10 %	ei luottamustoimista
Tapaturmavakuutusmaksu (4170)	0,40 %	ei luottamustoimista
Ryhmähenkivakuutusmaksu (4180)	0,054 %	
Kuntatyönantajamaksut yhteensä (JuEL)	20,944 %	
Kuntatyönantajamaksut yhteensä (VaEL)	20,704 %	

*) maksu on 0,40 % palkkasummaan 2.455.500 € saakka ja sen ylimenevästä 1,30 %.

5.6. Investointien budjetointi

Hallintokunnat tekevät investointiesitykset tekniselle toimialalle pe 22.8.2025 mennessä liitteen 3 lomakkeella. Tekninen toimiala budjetoii investoinnit suoraan RD Budjetointiin yhteistyössä pääkirjanpitäjän kanssa. Talousarviokirjaa varten investoinneista tarvitaan myös excel-taulukko.

5.7. Muut budjetointiohjeet

5000-, 6000-, 7000- ja 9000-alkuisille tileille ei saa budjetoida mitään. Hallintokunnat budjetoivat vain 3000- ja 4000-alkuisille tileille.

Hallintokunnat budjetoivat vuoden 2026 toimintatulot ja toimintamenot (samoin kuin palkat) 10.9.2025 mennessä. Tämän jälkeen pääkirjanpitäjä tallentaa keskitetysti suunnitelmavuosien 2027–2028 toimintatulot ja toimintamenot pe 12.9.2025 klo 12 mennessä. Toimialat korjaavat vuosien 2027 ja 2028 toimintatulot ja toimintamenot to 18.9.2025 klo 15 mennessä. Johtoryhmä käsittelee esitykset ti 23.9.2025.

Lautakuntien talousarvioesitykset ja kaikki talousarvioon ja -suunnitelmaan 2026–2028 liittyvät asiat (mm. käyttösuunnitelmat myöhemmin) kirjataan **Dynastiaan asianumerolla 253**. Asia on avattu Dynastiaan.

Tunnuslukuja laskettaessa käytetään asukaslukuna 7471 (30.7.2025).

Lisätietoja: hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, puh. 0440 784 670

Liite 1 Talousarvion käyttötalousosa

Liite 2 Talousarvion sitovuus

Liite 3 Investointien hankesuunnitelma

6. LIITTEET

Liite 1

6.1. Talousarvion käyttötalousosa

Kunnanhallitus

Tulosalue

Yleishallinto

Tilivelvolliset

kunnanjohtaja Carita Maisila
hallintojohtaja Marja Kärkkäinen

Toiminta-ajatus

X

Toiminta suunnitelmakaudella 2026 - 2028

X

Sitovat taloudelliset tavoitteet

Excel-taulukko

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2026	Toteuma 31.12.2026
Tähän kirjoitetaan tavoitteet	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tähän kirjoitetaan tavoitteet	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2026	Toteuma 31.12.2026
Tähän kirjoitetaan tavoitteet	

Suoritteet, mittarit ja tunnusluvut

Excel-taulukko

Henkilöstö

Excel-taulukko

6.2. Talousarvion sitovuustaso 2026

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosa on valtuustoon nähden **bruttositova** tulosaluetasolla sitova valtuustoon nähden.

KUNNANHALLITUS

Vaalit (keskusvaalilautakunta)
Tilintarkastus (tarkastuslautakunta)
Yleishallinto
Elinvoima

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimen hallinto
Varhaiskasvatus
Opetustoimi
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Teknisen toimen hallinto
Tilalaitos
Infra
Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat

- Verotulot
- Valtionosuudet
- Rahoitustuotot ja -kulut (netto)

INVESTOINTIOSA

Investointiosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat:

- Talonrakennus (kohteittain > 200.000 €)
- Infrastrukturi
- Irtain omaisuus
- kiinteä omaisuus

RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitova erä on lainakannan muutokset

6.3. Investointien hankesuunnitelma

INVESTOINTIEN HANKESUUNNITELMA TALOUSARVIOTA JA -SUUNNITELMAA VARTEN (Hankkeen toteuttamista varten tehdään varsinainen hankesuunnitelma)

MITÄ TEHDÄÄN	Hankkeen nimi * kehittämis-, suunnittelu-, tutkimus-, * tuotekehitys-, koulutushanke tai kartoitus-, * selvitys- ja kokeiluhanke
MIKSI TEHDÄÄN	Hankkeen tausta ja tarve * tilannearvio ja ongelmat
MITEN TEHDÄÄN	Hankkeen tavoitteet * mihin pyritään, asetetaan tavoitteet joihin voidaan tehdä lisäyksiä projektin edetessä
KUKA TEKEE	Toteuttajat ja yhteistyötahot * määritellään tehtävien suorittajat ja mahdolliset asiantuntijat ja yhteistyötahot * tehtäväluettelo
MILLOIN TEKEE	Hankkeen aikataulu * tehtäväluettelo
MITÄ MAKSAA	Kustannusarvio * palkat, ostopalvelut, asiantuntijoiden palkkiot, matkakulut, kone- ja laitehankinnat, pienimuotoiset investoinnit, mahdollinen alv % muut kustannukset
KUKA MAKSAA	Rahoitussuunnitelma * kunta, valtio, muu mahdollinen taho

HANKESUUNNITELMA TALOUSARVIOTA JA -SUUNNITELMAA VARTEN

HANKKEEN NIMI

HANKKEEN TAUSTA JA TARVE

HANKKEEN TAVOITTEET

HANKKEEN TOTEUTTAJA(T)

HANKKEEN AIKATAULU/
ARVIOITU ALOITUSAIKA
KESTO, KK

KUSTANNUSARVIO:

KÄYTTÖKUSTANNUKSET:

YHTEYSHENKILÖ:

Nimi	
Puhelin	
Sähköposti	

Hankelomakkeet palautetaan tekniselle johtajalle pe 22.8.2025 mennessä.